

ΧΡΙΣΤΟΛΟΓΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΣΥΝΩΜΟΣΙΕΣ

Δρ Νικόλαος Λάος

Φιλόσοφος – Σύμβουλος Νοσοπολιτικής, Συγγραφέας, μεταξύ άλλων, του βιβλίου *Μεθεξιολογία: Φιλοσοφική Θεολογία και Θεολογική Φιλοσοφία για τη Θέωση της Ανθρωπότητας* (Αθήνα: Εκδόσεις Δίαυλος, 2017)

www.nicolaslaos.com

Σύμφωνα με τους Εκκλησιαστικούς Πατέρες, η Εκκλησία είναι μια Χριστοκεντρική χαρισματική κοινωνία. Αυτό αυτομάτως σημαίνει θεοκεντρική και ανθρωποκεντρική, καθώς η κτίση τόσο όμορφα συνδέεται, ενώνεται, με τον Κτίστη στο θεανθρώπινο πρόσωπο του Ιησού Χριστού. Η είσοδος του Θεανθρώπου στην ιστορία συναντάται με την έμφυτη τάση του λογικού και φυσικού ανθρώπου να συναντήσει και να κοινωνήσει με τον Δημιουργό του στο πρόσωπο του Σωτήρα. Αυτό ακριβώς το σημείο, αυτή η αμοιβαία μέθεξη, που μετουσιώνεται σε ευλογία για τους κοινωνούντες, τείνει να γίνει η μεγαλύτερη κατάρα για όλους όσους αρνούνται να αναδυθούν από το σκοτάδι της αμαρτίας και της αμάθειας. Το μυστήριο που είναι η Εκκλησία του Χριστού δεν αρνείται την ορθολογική θεώρηση του κόσμου, αλλά, τουναντίον, τιμά τη θύραθεν παιδεία και την κόσμωση του σύμπαντος διαμέσου του ανθρωπίνου λόγου. Πάνω απ' όλα όμως, προβάλλει τη χαρισματική ενόραση που καλλιεργεί διαύλους εμπειρίας με τον Τριαδικό Θεό στο πλαίσιο της λυτρωτικής της αποστολής. Τις θεολογικές και φιλοσοφικές διαστάσεις αυτών των θεμάτων μελετώ συστηματικά στο βιβλίο μου *Μεθεξιολογία: Φιλοσοφική Θεολογία και Θεολογική Φιλοσοφία για τη Θέωση της Ανθρωπότητας* (Αθήνα: Εκδόσεις Δίαυλος, 2017).

Η αναγεννητική δύναμη του Αγίου Πνεύματος δεν είναι μόνο για τους ιερείς ή τους μοναχούς. Με λύπη βλέπουμε λαϊκούς που σέβονται τον Θεό να σέρνονται πίσω από τους πνευματικούς τους πατέρες χωρίς να φροντίζουν παραλλήλως την καλλιέργεια της προσωπικής τους ωριμότητας και επίγνωσης, χωρίς καν να επιδιώκουν να γνωρίσουν το ακριβές περιεχόμενο της Ορθόδοξης Χριστιανικής πίστης. Σε καμιά

περίπτωση δεν πρέπει να υποτιμούμε τον ρόλο του πνευματικού μας, αλλά, από την άλλη πλευρά, δεν πρέπει να παραλείπουμε να κοιτάμε “άνω,” στον μοναδικό αρχηγό και τελειωτή της πίστης μας, ο Οποίος έχει τον πρώτο και τον τελευταίο λόγο σε ό,τι αφορά στην ουράνια κοινωνία μας.

Η μέλλουσα ζωή αρχίζει εδώ, σε τούτον εδώ τον κόσμο και επεκτείνεται στον επόμενο χωρίς διακοπή. Οι συνειδητοποιημένοι Ορθόδοξοι Χριστιανοί δεν ρωτάμε αν υπάρχει “μετά θάνατον ζωή και πού θα κατοικήσουμε αιώνια,” αλλά επιμένουμε ότι υπάρχει πραγματική ζωή πριν από τον θάνατο, ζωή άφθονη και ευλογημένη, καθώς όλοι καλούνται να γευθούν τους καρπούς της και συγκεκριμένα να μεθέξουν στην άκτιστη θεία ενέργεια στη διάρκεια αυτής της ζωής. Ο Ελληνισμός έχει σήμερα, εποχή σύγκρουσης πολιτισμών και παγκοσμιοποίησης, ανάγκη όσο ποτέ να επαναανακαλύψει το ταυτοτικό του περιεχόμενο αναβαπτισμένο στο Σώμα του Θεανθρώπου με πνεύμα ταπείνωσης, αποδοχής και ωριμότητας. Δυστυχώς, όμως, μεγάλο μέρος αυτών που αυτοπροσδιορίζονται ως Ελληνορθόδοξοι Χριστιανοί χαρακτηρίζονται από εντυπωσιακά χαμηλό επίπεδο πνευματικής κατάρτησης, με αποτέλεσμα να έχουν μια επιδερμική, φολκλορική και συχνά δεισιδαιμονική σχέση με την Ορθόδοξη Χριστιανική πίστη. Εξ ου και λ.χ. πολλοί από αυτούς που αυτοπροσδιορίζονται ως Ελληνορθόδοξοι Χριστιανοί δεν γνωρίζουν καν βασικές αρχές της Ορθόδοξης Χριστολογίας και είτε υιοθετούν αιρετικές διδασκαλίες είτε αναπτύσσουν μια ανασφαλή και δεισιδαιμονική αντίληψη της πίστης.

Το θεολογικό και φιλοσοφικό περιεχόμενο της Ελληνορθόδοξης πνευματικότητας, σε συνέχεια προς την κλασική ελληνική φιλοσοφία και σε αντιδιαστολή προς δυτικοευρωπαϊκές και ασιατικές φιλοσοφίες και θεολογίες, διαυγάζω στο βιβλίο μου *Μεθεξιολογία: Φιλοσοφική Θεολογία και Θεολογική Φιλοσοφία για τη Θέωση της Ανθρωπότητας* (Αθήνα: Εκδόσεις Δίαυλος, 2017). Σε αυτό το ερευνητικό άρθρο, θα περιοριστώ στα εξής ζητήματα: Πρώτον, θα παρουσιάσω τη συνωμοσία, την απάτη και τα σφάλματα που χαρακτηρίζουν τις αιρετικές Χριστολογίες τις οποίες προβάλλουν και προωθούν διάφορες νέο-ναϊτικές μυθολογίες και οργανώσεις καθώς και διάφορα αναθεωρητικά βιβλία, όπως το πολύκροτο μυθιστόρημα *Ο Κώδικας Ντα Βίντσι* του Νταν Μπράουν και το δοκίμιο *Άγιο Αίμα Άγιο Δισκοπότηρο* του Μάικλ Μπάιτζεντ, του Ρίτσαρντ Λι και του Χένρι Λίνκολν. Δεύτερον, θα καταφύγω σε αρχαία ιστορικά συγγράμματα και στην Αγία Γραφή για να καταδείξω τα Χριστολογικά σφάλματα των προαναφερθέντων πολυδιαβασμένων αιρετικών βιβλίων.

Το βασικό σενάριο των νέο-ναϊτικών μυθολογιών

Το σταυροφορικό Τάγμα των Ναϊτών Ιπποτών έχει εμπνεύσει τη δημιουργία πολλών νέων μύθων. Όταν αυτοί οι μύθοι διατυπώνονται με τη μορφή μυθιστορημάτων, απλώς εξάπτουν τη φαντασία του αναγνώστη και διασκεδάζουν όποιον απολαμβάνει να διαβάξει ιστορίες συνωμοσίας είτε επιστημονικής φαντασίας. Ένα τέτοιου είδους μυθιστόρημα είναι και *Ο Κώδικας Ντα Βίντσι* (*The Da Vinci Code*) του Νταν Μπράουν (Dan Brown). Ένα βιβλίο που αναδείχθηκε σε ένα από τα εμπορικά πιο επιτυχημένα μυθιστορήματα της πρώτης δεκαετίας του εικοστού πρώτου αιώνα. Όταν όμως ναϊτικές μυθολογίες διατυπώνονται με τη μορφή βιβλίων που παρουσιάζονται ως δήθεν ιστορικά δοκίμια και διεκδικούν κύρος επιστημονικής εργασίας και επιπλέον προβάλλουν ισχυρισμούς αποκάλυψης κρυμμένων αληθειών, τότε έχουμε να κάνουμε με απόπειρες παραπλάνησης των αναγνωστών και με ανοησίες. Έχουν εκδοθεί πολλά τέτοιου είδους βιβλία με θέμα τους Ναϊτες Ιππότες, όπως λ.χ. το αγγλικό bestseller με τίτλο *Άγιο Αίμα Άγιο Δισκοπότηρο* (*Holy Blood, Holy Grail*), γραμμένο το 1982 από τον Μάικλ Μπάιτζεντ (Michael Baigent), τον Ρίτσαρντ Λι (Richard Leigh) και τον

Χένρι Λίνκολν (Henry Lincoln). Μάλιστα, αυτό το βιβλίο υπήρξε βασική πηγή έμπνευσης του Νταν Μπράουν για να γράψει τον *Κώδικα Ντα Βίντσι* (βλ. και: <http://www.telegraph.co.uk/news/obituaries/10135747/Michael-Baigent.html>).

Σύμφωνα με το προαναφερθέν μυθιστόρημα του Νταν Μπράουν και το προαναφερθέν (ψευδο-)ιστορικό δοκίμιο των Μπάιτζεντ, Λι και Λίνκολν, υπάρχει μια μυστική υπερ-οργάνωση που ονομάζεται “Ηγουμενείο της Σιών” (Priory of Zion). Στις περισσότερες ελληνικές μεταφράσεις, έχει επικρατήσει ο όρος “Κοινό της Σιών,” αντί για “Ηγουμενείο της Σιών” (βλ. π.χ. Η. Lincoln, *Τα Μυστήρια του Ρεν-Λε-Σατό*, μτφρ. Β.Κ. Συκιώτης, Αθήνα: Έσοπτρον, 2005, και S. Cox, *Σπαζοντας τον Κώδικα Ντα Βίντσι*, μτφρ. Μ. Λυσάνδρου, Αθήνα: Έσοπτρον, 2004).

Σύμφωνα με τις προαναφερθείσες αφηγήσεις, το Ηγουμενείο (ή Κοινό) της Σιών υποτίθεται ότι ιδρύθηκε πριν από πολλούς αιώνες (περί το 1090 μ.Χ.) για να προφυλάξει ένα μυστικό που θα μπορούσε να συνταράξει τον κόσμο, το οποίο κρύβεται μέσα σ’ έναν θησαυρό μεγάλης σημασίας για την ανθρωπότητα. Μετά από την έκδοση του ιστορικού δοκιμίου *Άγιο Αίμα Άγιο Δισκοπότηρο*, από τους Μπάιτζεντ, Λι και Λίνκολν, το Ηγουμενείο της Σιών και οι πολλές υποτιθέμενες διασυνδέσεις του έχουν εξελιχθεί σε μια μήτρα παραγωγής εσωτεριστικής και αποκρυφιστικής λογοτεχνίας, στην οποία αναμειγνύονται θέματα που έχουν να κάνουν με τον Ελευθεροτεκτονισμό, τη Σινδόνη του Τορίνο, την Ευρωπαϊκή Ένωση, τους Ροδοσταύρους, τη λεγόμενη “γραμμή αίματος” του Ιησού, τους Illuminati, τους εξωγήινους και τα UFO, καθώς και ποικίλες άλλες οργανώσεις και οντότητες.

Τι λένε ακριβώς οι επικρατούσες συνωμοσιολογικές αφηγήσεις γύρω από το Ηγουμενείο της Σιών; Λίγο ως πολύ, όλα τα βιβλία που έχουν εκδοθεί γύρω από το Ηγουμενείο της Σιών υποστηρίζουν τους ακόλουθους ισχυρισμούς, άλλοτε με τη μορφή μυθιστορήματος και άλλοτε με τη μορφή δήθεν “αποκαλυπτικού” ιστορικού δοκιμίου:

1) Ο Ιησούς δεν είχε—σύμφωνα τους υποστηρικτές αυτής της θεωρίας—κυριολεκτικά θεϊκή φύση, αλλά ήταν ο χαρισματικός αρχηγός ενός θρησκευτικού κινήματος του Ιουδαϊκού κόσμου, νυμφεύθηκε τη Μαρία τη Μαγδαληνή και είχε την πρόθεση να την ορίσει διάδοχό του στην Εκκλησία του μετά από τον θάνατό του.

2) Μετά από τη σταύρωση του Ιησού, η Μαρία η Μαγδαληνή δεν έγινε δεκτή ως ηγέτιδα της πρώτης Εκκλησίας της Ιερουσαλήμ, και γι’ αυτό αναχώρησε μαζί με το παιδί ή τα παιδιά (ανάλογα με το ποιος γράφει κάθε φορά το σχετικό βιβλίο) που είχε αποκτήσει από τον Ιησού στη Νότια Γαλλία, όπου βρήκε καταφύγιο στην εκεί Ιουδαϊκή κοινότητα.

3) Τον πέμπτο αιώνα, μια απόγονος του Ιησού και της Μαρίας της Μαγδαληνής (μέλος της γραμμής του “αγίου αίματος”) ενώθηκε με γάμο ή απλή ερωτική σχέση με έναν από τους πρώτους βασιλείς της φράγκικης Μεροβίγγειας δυναστείας. Η Μεροβίγγεια δυναστεία ήταν ο πρώτος βασιλικός οίκος της Γαλλίας, και, σύμφωνα με τον θρύλο του Ηγουμενείου της Σιών, η προγονική της ρίζα αναγόταν πίσω στο αρχαίο Ισραήλ.

4) Όταν η Καρολίγγεια δυναστεία διαδέχθηκε τη Μεροβίγγεια δυναστεία, η “γραμμή αίματος” των Μεροβιγγείων διατηρήθηκε μυστικά και έγινε ο γαλλικός αριστοκρατικός Οίκος της Λορένης.

5) Ο άρχων του Οίκου της Λορένης Γοδεφροά ντε Μπουιγιόν (Godefroy de Bouillon) εντάχθηκε στην Πρώτη Σταυροφορία (1095–1099), και, μέσω της παρέμβασης μυστικών προστατών της γραμμής του “αγίου” αίματός του, κατόρθωσε να γίνει ο πρώτος Βασιλέας της Ιερουσαλήμ. Αυτοί οι φανταστικοί μυστικοί προστάτες του Γοδεφροά ντε Μπουιγιόν εγκαταστάθηκαν σε ένα αββαείο ή ηγουμενείο στο όρος

Σιών, και έγιναν γνωστοί ως το Ηγουμενείο της Σιών. Αυτοί, δήθεν, υπήρξαν οι πρώτοι δημιουργοί του Τάγματος των Ναϊτών Ιπποτών.

6) Το Ηγουμενείο της Σιών όρισε στους Ναϊτες Ιππότες να σκάψουν στην περιοχή όπου άλλοτε βρισκόταν ο παλαιός Ιουδαϊκός Ναός της Ιερουσαλήμ, για να βρουν, υποτίθεται, στοιχεία που αφορούν στη Μαρία τη Μαγδαληνή, ή ίσως τα λείψανα του Ιησού, ή ακόμη και την Κιβωτό της Διαθήκης.

7) Το 1118, το Ηγουμενείο της Σιών και οι Ναϊτες Ιππότες χωρίστηκαν μεταξύ τους, και οι δεύτεροι υπέστησαν σκληρές διώξεις από τον Πάπα το 1307. Έκτοτε, για περίπου 600 έτη, το Ηγουμενείο της Σιών, δρούσε με απόλυτη μυστικότητα, χρησιμοποιώντας σαν όργανά του άλλες μυστικιστικές εταιρείες, για να διατηρήσει το μυστικό της “γραμμής αίματος,” που ήταν το πραγματικό “Άγιο Δισκοπότηρο” (η μήτρα της Μαγδαληνής, από την οποία προήλθαν οι απόγονοι του Ιησού).

Η συνωμοσία και η απάτη πίσω από τις νέο-ναϊτικές μυθολογίες

Στα τέλη του εικοστού αιώνα, ένας Γάλλος ονόματι Πιέρ ντε Πλαντάρ (Pierre de Plantard) παρουσιάστηκε ως ο Μέγας Διδάσκαλος του Ηγουμενείου της Σιών (υπονοώντας έτσι ότι ήταν απευθείας απόγονος του Ιησού και της Μαρίας της Μαγδαληνής) και άρχισε να δημοσιοποιεί, με συνεντεύξεις του στους συγγραφείς του βιβλίου *Άγιο Αίμα Άγιο Δισκοπότηρο*, την ύπαρξη του Ηγουμενείου της Σιών. Ο Πλαντάρ πέθανε το 2000, και έκτοτε έμειναν μόνο οι θρύλοι και οι αφηγήσεις του.

Ποιος ήταν αληθινά ο Πλαντάρ, ο εμπνευστής τόσων βιβλίων και φημών γύρω από το Ηγουμενείο της Σιών; Ο Πιέρ Πλαντάρ γεννήθηκε το 1920. Αν και ήταν υιός ενός μπάτλερ και απόγονος μιας άσημης οικογένειας του δέκατου έκτου αιώνα, απέκτησε, από νεαρή ηλικία, την εμμονή να πείσει τους ανθρώπους ότι ήταν πιο σημαντικό πρόσωπο από όσο ήταν στην πραγματικότητα. Κατ’ αρχάς, το 1940, ζώντας στο Παρίσι, που τότε βρισκόταν υπό ναζιστική κατοχή, ο Πλαντάρ προσείλκυσε την προσοχή των γαλλικών Αρχών της Κυβέρνησης Βισί (Vichy), όταν έγραψε μια επιστολή στον στρατάρχη Πετέν (Pétain), στην οποία τον παρακαλούσε να θέσει τέλος σε έναν πόλεμο τον οποίο είχαν, κατά τη γνώμη του, αρχίσει οι Ιουδαίοι. Επίσης, σε εκείνη την επιστολή, ισχυριζόταν ότι διέθετε μια δύναμη εκατό ανδρών αφοσιωμένων σε αυτήν την ιδέα, τους οποίους έθετε στη διάθεση του στρατάρχη Πετέν.

Σύμφωνα με την έκθεση που συνέταξαν οι γαλλικές υπηρεσίες πληροφοριών της εποχής σχετικά με τον Πλαντάρ (αυτή η έκθεση είναι ακόμη και σήμερα διαθέσιμη στα αρχεία της Γαλλικής Αστυνομίας), “ο Πλαντάρ φαινόταν να είναι ένας από εκείνους τους παράξενους φαντασμένους νεαρούς που ιδρύουν και διαχειρίζονται φανταστικές ομάδες σε μια προσπάθεια να δώσουν στους εαυτούς τους την αίσθηση ότι είναι σημαντικοί . . . ώστε να κάνουν την κυβέρνηση να τους λάβει σοβαρά υπόψη της.” Στη δεκαετία του 1940, ο Πλαντάρ δημιούργησε δύο μικρές αντι-σημιτικές και αντι-μασονικές ομάδες, την *Rénovation Nationale Française* και την *Alpha Gelates*, και εξέδωσε ένα βραχύβιο αντι-ιουδαϊκό δελτίο με τίτλο *Vaincre*. Περίπου την ίδια περίοδο, άρχισε να αυτοαποκαλείται “Πιέρ Πλαντάρ ντε Φρανς” και να προσπαθεί να πείσει ότι ήταν ο κανονικός διάδοχος του γαλλικού θρόνου.

Κατά τη μεταπολεμική περίοδο, ο Πλαντάρ παρουσίασε τον εαυτό του με μια νέα ψευδή προσωπικότητα, ισχυριζόμενος αυτήν τη φορά ότι ήταν μέλος της Γαλλικής Αντίστασης κατά των Γερμανών, ενώ είχε υπάρξει συνεργάτης της φιλοναζιστικής γαλλικής κυβέρνησης Βισί και αντισημίτης. Κάποια στιγμή, στη διάρκεια της δεκαετίας του 1950, ο Πλαντάρ γνωρίστηκε με τον Νοέλ Κορμπύ (Noël Corbu), ο οποίος είχε ήδη δημιουργήσει τη δική του μυθολογία σχετικά με έναν από τους προγόνους του, τον Ρωμαιοκαθολικό ιερέα Μπερενζέ Σονιέρ (Abbé Bérenger Sonière),

ο οποίος είχε διατελέσει εφημέριος στον ναό του Ρεν-λε-Σατό (Rennes-le-Château), μιας μικρής επαρχίας στη νότια Γαλλία (στο γεωγραφικό διαμέρισμα Languedoc).

Ο Μπερενζέ Σονιέρ ανέλαβε τα καθήκοντά του ως εφημέριος του ναού του Ρεν-λε-Σατό τον Ιούνιο του 1885. Αν και εισέπραττε μικρή αμοιβή από την Εκκλησία, ο Σονιέρ, σε πολύ μικρό χρονικό διάστημα μετά από την αρχική άφιξή του στο Ρεν-λε-Σατό, ανακαίνισε το πρεσβυτέριο και έκτισε μια έπαυλη και έναν πύργο με το όνομα Πύργος Μάγδαλα, και ζούσε πολυτελή ζωή μαζί με την πιστή υπηρέτριά του Μαρί Ντεναρνό (Marie Dénarnaud). Επίσης, τοποθέτησε μυστικιστικά σύμβολα μέσα στον ναό του Ρεν-λε-Σατό. Σύμφωνα με τον μύθο που είχε κατασκευάσει ο Νοέλ Κορμπί, ο Σονιέρ είχε αποκτήσει τεράστια πλούτη εξ αιτίας ενός μυστήριου θησαυρού που είχε ανακαλύψει τυχαία, στη διάρκεια έργων συντήρησης, σε κάποια κρύπτη του εν λόγω ναού. Η αλήθεια ήταν όμως διαφορετική.

Ο πρεσβύτερος Σονιέρ είχε γίνει μέλος γαλλικών μυστικιστικών (νεο-γνωστικών) εταιρειών (γι' αυτό τοποθέτησε μυστικιστικά σύμβολα στον ναό του Ρεν-λε-Σατό), και, μέσω αυτών των μυστικιστικών εταιρειών, γνώρισε εύπορους Γάλλους επιρρεπείς σε μυστικιστικές δοξασίες και τελετές, στους οποίους, έναντι υψηλών αμοιβών, υποσχόταν ότι θα τελέσει ειδικές μυστικές λειτουργίες υπέρ της ανάπαυσης των ψυχών νεκρών προσφιλών τους προσώπων. Εκμεταλλευόμενος την έξαρση του αποκρυφισμού και του μυστικισμού στη Γαλλία του δέκατου ένατου αιώνα, συγκέντρωσε έναν τεράστιο αριθμό παραγγελιών για την τέλεση τέτοιων λειτουργιών, μαζί με τα ανάλογα χρηματικά ποσά. Ουδέποτε έκανε κάποια ανακάλυψη θησαυρού είτε κάποιου μυστικού για τη ζωή του Ιησού, ούτε καν τήρησε τις υποσχέσεις του σε όσους τον πλήρωναν για να τελεί τις μυστικές λειτουργίες του υπέρ των νεκρών τους. Όταν η Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία ανακάλυψε την απάτη που διέπραττε κατ' εξακολούθηση ο Σονιέρ, τον εξεδίωξε από τους κόλπους της. Όμως, εξ αιτίας του, αναπτύχθηκε από τον Κορμπί ο θρύλος του Ρεν-λε-Σατό, ο οποίος έχει πιστούς μεταξύ των εσωτεριστών και των Ελευθεροτεκτόνων ακόμη και σήμερα.

Εμπνευσμένος από τον θρύλο του Ρεν-λε-Σατό, ο Πλαντάρ συνεργάστηκε με έναν εκκεντρικό ευγενή, τον Φιλίπ ντε Σεριζί (Phillipe de Cherisey), και μαζί κατασκεύασαν το παραμύθι για τον υποτιθέμενο θησαυρό που ανακάλυψε ο Σονιέρ στον ναό του Ρεν-λε-Σατό. Συγκεκριμένα, ισχυρίστηκαν ότι ο Σονιέρ βρήκε στον ναό του Ρεν-λε-Σατό μια μυστική γενεαλογία η οποία έδινε πληροφορίες για μια μυστική εταιρεία που φύλαγε το μυστικό των εξ αίματος διαδόχων του Ιησού Χριστού και η οποία λεγόταν “Ηγουμενείο της Σιών.” Επίσης, βάσει αυτής της μυστικής γενεαλογίας, ο Πλαντάρ ισχυριζόταν ότι, μέσω της Μεροβίγγειας δυναστείας, ήταν ο κανονικός διάδοχος του γαλλικού θρόνου.

Ο Πλαντάρ και ο Ντε Σεριζί κατέθεσαν τα πλαστά αυτά στοιχεία στην Εθνική Βιβλιοθήκη του Παρισιού ως ένα σύγγραμμα υπό τον τίτλο *Μυστικοί Φάκελοι* (*Dossiers Secrets*), ώστε, στη συνέχεια, να βάλουν ένα τρίτο πρόσωπο που θα παρουσιαζόταν ως ερευνητής για να τα “ανακαλύψει” (υποτίθεται όλως τυχαίως) και να ενισχύσει την ανάπτυξη μιας φιλολογίας γύρω από την απατηλή ιστορία που είχαν επινοήσει. Συγκεκριμένα, ο Πλαντάρ και ο Ντε Σεριζί συνεργάστηκαν με τον συγγραφέα Ζεράρ ντε Σεντ (Gérard de Sède) για να δώσει δημοσιότητα στην ιστορία που είχαν οι ίδιοι επινοήσει περί του Ηγουμενείου της Σιών και του Ρεν-λε-Σατό. Το 1967, ο Ζεράρ ντε Σεντ δημοσίευσε, πράγματι, ένα βιβλίο (βασισμένο στους προαναφερθέντες *Μυστικούς Φακέλους*) υπό τον τίτλο *Ο Χρυσός του Ρεν-λε-Σατό* (*L'Or de Rennes-le-Chateau*). Αυτό το βιβλίο του ντε Σεντ ήταν η πρώτη δημοσιοποίηση στοιχείων σχετικά με το Ηγουμενείο της Σιών. Όμως, σύντομα, ο Πλαντάρ και ο Ντε Σεριζί διέκοψαν τη συνεργασία τους με τον Ζεράρ ντε Σεντ διότι διαφώνησαν στο μοίρασμα των εσόδων από τις πωλήσεις του συγκεκριμένου βιβλίου. Στο πλαίσιο αυτής

της σύγκρουσης μεταξύ τους, ο ντε Σεριζί παραδέχθηκε δημοσίως ότι οι *Μυστικοί Φάκελοι* ήταν πράγματι πλαστοί και ότι όλη η ιστορία ήταν απάτη. Ο Πλαντάρ έκανε τις ίδιες παραδοχές με τον ντε Σεριζί στον Γάλλο ερευνητικό δημοσιογράφο Ζαν-Λικ Σομέιγ (Jean-Luc Chaumeil). Ωστόσο, αργότερα, ο Πλαντάρ προσπάθησε να ανασκευάσει, λέγοντας ότι οι *Μυστικοί Φάκελοι* ήταν μεν πλαστοί, αλλά βασιζόνταν σε αληθινές πρωτότυπες πηγές.

Πώς προέκυψε όμως το Ηγουμενείο της Σιών, του οποίου τα μυστικά αρχεία υποτίθεται ότι είχε ανακαλύψει ο Σονιέρ στο Ρεν-λε-Σατό; Στην πραγματικότητα, το αυθεντικό Ηγουμενείο της Σιών δεν ήταν μια μυστική οργάνωση μεσαιωνικών Σταυροφόρων, αλλά ιδρύθηκε το 1956 στη Γαλλία ως μια τοπική ομάδα πίεσης ασχολούμενη με την οικιστική πολιτική της κυβέρνησης. Συγκεκριμένα, στις 7 Μαΐου 1956, ο Πιέρ Πλαντάρ, που τότε ζούσε στην πόλη Ανεμάς (Annemasse), επισκέφθηκε την επαρχιακή υπο-νομαρχία στο Saint-Julien-en-Genenois και ενέγραψε στα μητρώα εταιρειών μια μη-κερδοσκοπική οργάνωση που ονομαζόταν Ηγουμενείο της Σιών. Ονομάστηκε έτσι, όχι επειδή συνέχιζε κάποια μυστική παράδοση που είχε αναπτυχθεί στο όρος Σιών του Ισραήλ, αλλά λόγω του ονόματος ενός τοπικού όρους κοντά στην πόλη Ανεμάς, και οι σκοποί που ορίζονταν στο καταστατικό αυτής της οργάνωσης ήταν η υποστήριξη των υποψηφίων της αντιπολίτευσης στις τοπικές εκλογές με αίτημα τη βελτίωση της οικιστικής πολιτικής του κράτους. Στη μικρή ζωή του, το Ηγουμενείο της Σιών εξέδωσε μερικά τεύχη ενός περιοδικού υπό τον τίτλο *Circuit*. Κάθε τεύχος αποτελείτο από κείμενα γραμμένα σε κοινές σελίδες Α4 συραμμένες με απλό συρραπτικό μηχάνημα. Τα θέματα αυτού του περιοδικού είχαν να κάνουν με την προστασία των ελευθεριών και των δικαιωμάτων όσων ζούσαν σε κατοικίες που είχε παραχωρήσει το κράτος καθώς και με τη λήψη νέων μέτρων ύδρευσης και βελτίωσης των πεζοδρομίων. Ο Πλαντάρ σύντομα αποχώρησε από αυτήν την εταιρεία, και, μετά από λίγο, το Ηγουμενείο της Σιών διαλύθηκε. Όμως, ο Πλαντάρ δεν άφησε αυτήν την εταιρεία να πάει εντελώς χαμένη, και έτσι την ενέδυσσε με ένα μεγαλειώδες μυστικιστικό παρελθόν και την ανέμειξε με τον θρύλο του Ρεν-λε-Σατό, τον οποίο είχε δημιουργήσει ο Νοέλ Κορμπί (βλ. και:

http://www.alpheus.org/html/articles/esoteric_history/richardson1_print.html

και

<http://www.cbsnews.com/news/the-priory-of-sion/>).

Η δημοσιότητα του παραμυθιού που είχε πλάσει ο Πλαντάρ αναζωπυρώθηκε όταν δύο Βρετανοί Ελευθεροτέκτονες ερευνητές και μυστικιστές, ο Μάικλ Μπάιτζεντ (Michael Baigent) και ο Χένρι Λίνκολν (Henry Lincoln), συνεργάστηκαν με έναν συγγραφέα μυθιστορημάτων, τον Ρίτσαρντ Λι (Richard Leigh), για την παραγωγή ενός ντοκιμαντέρ για το BBC σχετικά με το Ρεν-λε-Σατό. Εντυπωσιασμένοι από τους σχετικούς θρύλους και τις αφηγήσεις του Πλαντάρ, συγκέντρωσαν όλες τις πραγματικά ερεθιστικές για τη φαντασία ιστορίες περί του Ηγουμενείου της Σιών και του θησαυρού του Ρεν-λε-Σατό και εξέδωσαν, το 1982, ένα βιβλίο το οποίο διεκδικούσε το κύρος ιστορικού συγγράμματος, με τίτλο *Άγιο Αίμα Άγιο Δισκοπότηρο*. Παρ' ότι, από τη σκοπιά της ιστορικής επιστήμης, αυτό το βιβλίο αποτελεί ένα κακόγουστο αστείο, έγινε bestseller. Στην ενίσχυση της διάδοσης και της εμπορικής επιτυχίας αυτών των παραμυθολογικών και απατηλών εκδόσεων έπαιξε σημαντικό ρόλο και το γεγονός ότι ο Μάικλ Μπάιτζεντ είχε κατορθώσει να γίνει Μέγας Αξιωματικός της Ηνωμένης Μεγάλης Στοάς της Αγγλίας, και, το 2001, διορίστηκε διευθυντής του περιοδικού *Freemasonry Today*, το οποίο αποτελεί το επίσημο δημοσιογραφικό όργανο της Ηνωμένης Μεγάλης Στοάς της Αγγλίας. Στο πλαίσιο των αυστηρών ιεραρχικών δομών, των ψυχολογικών επιχειρήσεων και της ημιμάθειας που επικρατούν σε διάφορους Τεκτονικούς οργανισμούς, πολλοί Τέκτονες καθίστανται ευεπίφοροι ακόμη και στα πιο

ανόητα παραμύθια, αρκεί να τους έχουν λανσαριστεί με τον κατάλληλο τρόπο στο πλαίσιο του Ελευθεροτεκτονισμού.

Το 1996, μπροστά στην αυξανόμενη ανάπτυξη μιας φανταστικής βιβλιογραφίας γύρω από το Ηγουμενείο της Σιών, τους Ναΐτες Ιππότες και το Ρεν-λε-Σατό, ο Ζαν Λικ Σομείγ, ο δημοσιογράφος που πρώτος είχε, στη διάρκεια της δεκαετίας του 1980, φέρει στο φως την απάτη του Πλαντάρ, συνεργάστηκε με το βρετανικό τηλεοπτικό κανάλι BBC2 για να εξηγήσει το παρασκήνιο της όλης υπόθεσης, το οποίο μόλις παρέθεσα. Ωστόσο, ο μυθολογικός κόσμος του Πλαντάρ συνέχισε να είναι ελκυστικός στις μάζες και σε ευθείες Τέκτονες, ιδίως μετά από το μυθιστόρημα *Ο Κώδικας Ντα Βίντσι* του Νταν Μπράουν . . .

Το Χριστολογικό Ζήτημα

Στη μεσαιωνική Ευρώπη, πολλές σέκτες του Γνωστικισμού αμφισβήτησαν το δόγμα της θεανδρικής ακεραιότητας του Ιησού Χριστού, και προσπάθησαν αφενός να καλλιεργήσουν δυστικές θεολογικές πεποιθήσεις, αφετέρου να υποστηρίξουν ότι το ορθόδοξο δόγμα της θεότητας του Ιησού Χριστού δήθεν δεν έχει ερείσματα ούτε στην Αγία Γραφή ούτε στις διδασκαλίες της πρώτης Χριστιανικής Εκκλησίας της Ιερουσαλήμ. Ειδικότερα, κατά τον τρίτο και τον τέταρτο αιώνα μ.Χ., εμφανίστηκαν στην Αρμενία οι Παυλικιανοί, οι οποίοι θεωρούσαν ως μόνο αυθεντικό απόστολο τον Παύλο, απέρριπταν την Παλαιά Διαθήκη, και δίδασκαν ότι ο κόσμος είχε δημιουργηθεί από ένα πνεύμα που αντιμαχόταν τον Θεό της Καινής Διαθήκης. Τον ένατο αιώνα, οι Παυλικιανοί συμάχησαν με τους Μουσουλμάνους, αλλά συνετρίβησαν από τον βυζαντινό Στρατό και τα υπολείμματά τους διασκορπίστηκαν στα Βαλκάνια. Έτσι, τον δέκατο αιώνα, στη Θράκη και στις περιοχές των Βουλγάρων, αναπτύχθηκε μια Παυλικιανών καταβολών αίρεση, οι Βογομίλοι.

Ο Βογομιλισμός ήταν ένα δυστικό θρησκευτικό σύστημα το οποίο δίδασκε ότι ο Επουράνιος Πατέρας είχε δύο υιούς: ο μεγαλύτερος υιός ήταν ο Σατανιήλ, ο οποίος, αφού επαναστάτησε, παρέσυρε κάποιους αγγέλους και δημιούργησε τον κόσμο “από την πονηρή ύλη,” και ο μικρότερος υιός ήταν ο Ιησούς ο Λυτρωτής. Σύμφωνα με το Βογομικό δυστικό θρησκευτικό σύστημα, ο ουρανός και το Πνεύμα ανήκουν στον Θεό, ενώ η Γη και το σώμα-ύλη ανήκουν στον Σατανιήλ. Ειρήσθω εν παρόδω, ο προαναφερθείς Βογομικός μύθος έχει επηρεάσει το θρησκευτικό Δόγμα των Μορμόνων. Επίσης, διδασκαλίες των αιρέσεων των Γνωστικών, των Παυλικιανών και των Βογομίλων εμπνέουν διάφορα μεταφυσικά βιβλία σύγχρονων θεωρητικών συνωμοσίας, όπως λ.χ. ο Βρετανός Ντέιβιντ Άικ (David Icke) και ο Έλληνας Δημοσθένης Λιακόπουλος.

Πολλοί Σταυροφόροι, καθώς περνούσαν από τη Θράκη με κατεύθυνση τους Αγίους Τόπους, επηρεάστηκαν από τον Βογομιλισμό. Επίσης, από τον Βογομιλισμό

συνδυασμένο με τον Ιουδαϊκό μυστικισμό, αναπτύχθηκε στη Νότια Γαλλία, ιδιαιτέρως δε στην επαρχία του Λανγκντόκ (Languedoc), μια άλλη εξωχριστιανική θρησκευτική κοινότητα, εκείνη των Καθάρων. Σύμφωνα με τους Καθαρούς, ο υλικός κόσμος είναι δημιούργημα ενός κακού Αιώνα (με τη Γνωστική έννοια του όρου, δηλαδή, ενός κακού χωροχρονικού και υποστασιακού τμήματος), ο οποίος είναι εξίσου δυνατός με το Καλό και ανεξάρτητος από αυτό. Οι Καθαροί δίδασκαν ότι ο Χριστός δεν είχε κυριολεκτικά γεννηθεί από την Παρθένο Μαρία, την οποία θεωρούσαν άγγελο, αλλά ότι είχε απλώς εμφανιστεί με ένα κατ' επίφαση υλικό σώμα και είχε εισχωρήσει στο σώμα της Θεοτόκου από το αυτί της, απ' όπου εξήλθε ως φάντασμα. Η άρνηση και ηθική απαξίωση του υλικού κόσμου από τους Καθαρούς τους οδηγούσαν στην απόρριψη της Εκκλησίας και των πολιτικών θεσμών, δηλαδή, σε μια αρνησικόση στάση και σε έναν ιδιόμορφο ιστορικό μηδενισμό.

Επιπλέον, καθ' όλη τη διάρκεια του δυτικού Μεσαίωνα, οι Βησιγότθοι ήταν οπαδοί της αίρεσης του Αρείου, ο οποίος αρνιόταν τη θεϊκή φύση του Ιησού Χριστού, τον οποίο δίδασκε ως κτίσμα-απεσταλμένο του Θεού και όχι ως κυριολεκτικό Θεάνθρωπο.

Η ιστορικότητα του Ιησού Χριστού

Η μαρτυρία του Τάκιτου: Ο Ρωμαίος ιστορικός Κορνήλιος Τάκιτος (Cornelius Tacitus), ο οποίος γεννήθηκε μεταξύ των ετών 52 και 54 μ.Χ., δημοσίευσε το έργο του *Annales* μεταξύ των ετών 115–117 μ.Χ., στο οποίο εκθέτει την ιστορία της Ρώμης επί των αυτοκρατόρων (δηλαδή από του θανάτου του Αυγούστου, 14 μ.Χ., μέχρι του θανάτου του Νέρωνα, 68 μ.Χ.). Περιγράφοντας, λοιπόν, ο Τάκιτος την πυρπόληση της Ρώμης επί βασιλείας Νέρωνος το 64 μ.Χ., γράφει: “Ο Νέρων υπέβαλε σε ιδιαίτερες τιμωρίες εκείνους τους οποίους . . . ο λαός ονόμαζε Χριστιανούς. Εκείνος από τον οποίο προήλθε το όνομα είναι ο Χριστός, ο οποίος θανατώθηκε επί βασιλείας του Τιβερίου, όταν διοικητής της επαρχίας [της Ιουδαίας] ήταν ο Πόντιος Πιλάτος. Η προσωρινά κατασταλείσα ολέθρια δεισιδαιμονία ανεφάνη πάλι όχι μόνο στην Ιουδαία, την εστία αυτού του κακού, αλλά και στη Ρώμη, όπου από παντού μαζεύονται και ακούονται όλα τα κακά και αισχρά” (*Annales*, 15:14). Επίσης, ο Τάκιτος επισημαίνει ότι ο όχλος ονόμαζε τους πιστούς αυτής της νέας θρησκείας “Chrestiani” (Χρηστιανοί), αλλά ο ίδιος, καλύτερα πληροφορημένος, διορθώνει αυτήν την ονομασία και γράφει “Christiani” (Χριστιανοί), αφού ονομάζει ορθώς αυτόν από τον οποίο προήλθε ο όρος ως “Christus” (Χριστός), ενώ ο όχλος συχνά τον ονόμαζε “Chrestus” (Χρήστος). Όλες αυτές οι λεπτομέρειες δείχνουν τη βεβαιότητα και την υπευθυνότητα με την οποία ο Τάκιτος καταγράφει τον Χριστό ως αληθινό ιστορικό πρόσωπο.

Η μαρτυρία του Σουητώνιου: Σύγχρονος του Τάκιτου, ο Ρωμαίος ιστορικός Σουητώνιος (Suetonius, 75–169 μ.Χ.), μεταξύ των ετών 110–120, συνέγραψε ένα βιβλίο σχετικό με τον βίο των δώδεκα πρώτων αυτοκρατόρων της Ρώμης. Σε αυτό, αναφέρεται δύο φορές στον Χριστό και στους Χριστιανούς. Γράφοντας για την πυρπόληση της Ρώμης επί Νέρωνος (*Vita Neronis*, 16:2), παρατηρεί για τους Χριστιανούς: “υπέστησαν τιμωρίες οι Χριστιανοί, άνθρωποι νέας και κακοποιού δεισιδαιμονίας.” Επίσης, ο Σουητώνιος, στον βίο του Αυτοκράτορα Κλαυδίου (*Vita Claudii*, 25:4), αναφέρεται στο διάταγμα που εκδόθηκε το 53 μ.Χ. κατά των Ιουδαίων της Ρώμης και δικαιολογεί την έκδοσή του ως εξής: “Τους Ιουδαίους οι οποίοι με την υποκίνηση του Χρήστου (Chresto) δημιούργησαν θόρυβο στη Ρώμη τους εξόρισαν.”

Η μαρτυρία του Πλίνιου: Ο Πλίνιος (Plinius), ο θεωρούμενος ως ο μέγιστος ιστορικός της Ρώμης, έζησε τον δεύτερο αιώνα μ.Χ., και η μαρτυρία του περί του Χριστού και του Χριστιανισμού ανάγεται στο 111 μ.Χ. Φίλος του Αυτοκράτορα Τραϊανού, είχε αποσταλεί από εκείνον στην επαρχία της Βιθυνίας της Μικράς Ασίας ως Legatus Caesaris. Εκεί διαπίστωσε ότι ο Χριστιανισμός ήταν ευρύτατα

διαδεδομένος, τόσο πολύ μάλιστα ώστε ο ίδιος έγραψε προς τον Τραϊανό (Επιστολή, 10:96) ότι οι Παγανιστικοί ναοί είχαν σχεδόν ερημωθεί και ο Χριστιανισμός κυριαρχούσε σχεδόν παντού. Επίσης, γράφει ο Πλίνιος: “η μόνη ενοχή ή πλάνη των Χριστιανών ήταν αυτή: συνήθιζαν να συνέρχονται σε τακτή ημέρα [την Κυριακή] πριν από την ανατολή του ήλιου και να αναπέμπουν ύμνο στον Χριστό ως σε Θεό [ο ύμνος *carmenque Christo quasi Deo*].”

Η μαρτυρία του Ιώσηπου: Ο Εβραίος ιστορικός Ιώσηπος (Titus Flavius Josephus) γεννήθηκε το 37 ή 38 μ.Χ. στην Ιερουσαλήμ. Στο σύγγραμμά του *Ιουδαϊκή Αρχαιολογία* (28:3,3), γράφει περί του Ιησού Χριστού: “Κατά την εποχή εκείνη, της ηγεμονίας του Πιλάτου, έρχεται ο Ιησούς, άνδρας σοφός, εάν βεβαίως πρέπει να τον λέμε άνδρα [δηλαδή άνθρωπο]. Διότι έκανε παράδοξα έργα και ήταν διδάσκαλος των ανθρώπων εκείνων που με ευχαρίστηση δέχονταν την αλήθεια. Και πολλούς μεν Ιουδαίους, πολλούς δε και εθνικούς προσείλκυσε. Ο Χριστός ήταν αυτός. Και αυτόν, με την υπόδειξη των αρχόντων μας, ο Πιλάτος τον καταδίκασε σε σταυρικό θάνατο. Παρά ταύτα δεν διαλύθηκαν εκείνοι που πρώτοι τον αγάπησαν. Διότι φάνηκε την τρίτη μέρα σ’ αυτούς ζωντανός, σύμφωνα με όσα οι θείοι προφήτες είχαν προείπει γι’ αυτά τα γεγονότα της ζωής του, και για άλλα μύρια θαυμάσια γι’ αυτόν. Και ακόμη σήμερα δεν έχει εκλείψει το γένος των Χριστιανών, οι οποίοι από αυτόν πήραν το όνομά τους.”

Διαθέτουμε αξιόπιστες μαρτυρίες για τη ζωή του Χριστού από αυτόπτες μάρτυρες καταγεγραμμένες στην Καινή Διαθήκη: Υπάρχουν οκτώ συγγραφείς οι οποίοι ήταν οι ίδιοι αυτόπτες μάρτυρες της ζωής του Χριστού είτε είχαν προσωπική επαφή με αυτόπτες μάρτυρες της ζωής του Χριστού: (1) ο Ματθαίος, (2) ο Μάρκος, (3) ο Λουκάς, (4) ο Ιωάννης, (5) ο Ιάκωβος, (6) ο Πέτρος, (7) ο Παύλος, και (8) ο Ιούδας (πρόκειται για τον συγγραφέα της ομώνυμης Καθολικής Επιστολής, ο οποίος κατονομάζει τον εαυτό του αδελφό μεν του Ιακώβου, όχι όμως και απόστολο, και πρόκειται για υιό που είχε αποκτήσει ο Ιωσήφ από γυναίκα με την οποία είχε συζευχθεί πριν από τη Θεοτόκο). Οι συγγραφείς αυτοί της ζωής και του έργου του Ιησού Χριστού τονίζουν ότι έχουν συντάξει τις μαρτυρίες τους κατόπιν προσεκτικής έρευνας.

Διαβάζουμε σχετικώς στο Κατά Λουκά Ευαγγέλιο (1:1–4): “Επειδή, πολλοί επιχείρησαν να συντάξουν διήγηση για τα πράγματα που σε εμάς είναι πλήρως βιωμένα, καθώς μας τα παρέδωσαν εκείνοι που εξ αρχής ήταν αυτόπτες μάρτυρες και υπηρέτες του λόγου, φάνηκε εύλογο και σε εμένα, ο οποίος παρακολούθησα ακριβώς τα πάντα από την αρχή, να σου γράψω αυτά με τη σειρά τους, εξοχότατε Θεόφιλε, για να γνωρίσεις τη βεβαιότητα των πραγμάτων για τα οποία κατηχήθηκες.” Επίσης, στη Β’ Επιστολή Πέτρου (1:16) διαβάζουμε: “δεν ακολουθήσαμε σοφιστικούς μύθους πλεγμένους με φαινομενική σοφία, αλλά ότι γίναμε αυτόπτες μάρτυρες της μεγαλοπρέπειας εκείνου.”

Είναι σημαντικό να επισημάνουμε ότι όλα τα βιβλία της Καινής Διαθήκης γράφθηκαν κατά τη διάρκεια του πρώτου αιώνα μ.Χ., και άρα μέσα σε ένα χρονικό διάστημα στο οποίο ήταν εν ζωή πολλοί αυτόπτες μάρτυρες της ζωής και του έργου του Ιησού Χριστού. Το χρονικό διάστημα που μεσολάβησε από την εποχή της ζωής του Χριστού επί γης μέχρι τη συγγραφή των βιβλίων της Καινής Διαθήκης είναι ελάχιστο για τη διαμόρφωση και εξάπλωση ενός ανυπόστατου μύθου, αφού δεν είναι παρά μόνο διάστημα περίπου μιας γενεάς. Στο διάστημα τούτο, οι άνθρωποι της προηγούμενης γενεάς ζουν και θυμούνται πλήρως τα γεγονότα και τα πρόσωπα, ώστε να μη είναι δυνατό να αναπτυχθούν ανυπόστατες μυθικές διηγήσεις, ή, αν παρουσιαστούν τέτοιες, να μη είναι δυνατό να ευδοκιμήσουν. Επιπλέον, δεν πρέπει να λησμονηθεί ότι, όταν γράφθηκε η Καινή Διαθήκη, ο Χριστιανισμός είχε ήδη επικρατήσει σε πολλά και με διαφορετικές πολιτιστικές παραδόσεις το καθένα μέρη της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας, γεγονός που επιρρωνύει τη θέση ότι η διήγηση της

Καινής Διαθήκης δεν αποτελεί παραμύθι, αφού θα ήταν αδύνατο ένας ανυπόστατος μύθος αμέσως μετά από τη δημιουργία του να γίνει αποδεκτός, να αφομοιωθεί και να κυριαρχήσει σχεδόν σε όλη την τότε οικουμένη (βλ. και τα βιβλία J. B. Phillips, *Ring of Truth*, Hodder and Stoughton Ltd, 1967, και F. F. Bruce, *The New Testament Documents: Are They Reliable?*, έκτη έκδοση, Wm. B. Eerdmans Publ. Co., 1981).

Η Χριστολογία της Παλαιάς Διαθήκης

Η Παλαιά Διαθήκη, στο πλαίσιο της Χριστολογίας, δεν τυγχάνει της ίδιας προσέγγισης με εκείνη την οποία τυγχάνει στο πλαίσιο των Ιουδαϊκών σπουδών. Συγκεκριμένα, ο τρόπος με τον οποίο προσεγγίζει την Παλαιά Διαθήκη ένας Ορθόδοξος Χριστιανός θεολόγος είναι διαφορετικός από εκείνον με τον οποίο την προσεγγίζει ένας Ιουδαίος. Ο ίδιος μάλιστα ο Ιησούς Χριστός έδειξε στους πιστούς του τον τρόπο με τον οποίο οι Χριστιανοί πρέπει να προσεγγίζουν την Παλαιά Διαθήκη, με το να επικαλείται κατ' επανάληψη τα μεσσιανικά χωρία των προφητικών κειμένων. Επίσης, οι Απόστολοι του Χριστού βρήκαν σε αυτά τα προφητικά κείμενα πολλά επιχειρήματα που επιρρωνύουν τους ισχυρισμούς και τις διδασκαλίες του Ιησού Χριστού. Ειδικότερα, όλοι οι ευαγγελιστές γνωρίζουν καλά τις μεσσιανικές προφητείες της Παλαιάς Διαθήκης, αν και τις επικαλούνται λιγότερο συχνά απ' όσο οι κατοπινοί Εκκλησιαστικοί Πατέρες.

Στην Παλαιά Διαθήκη, υπάρχουν πολλές προφητικές αναφορές στην ανθρώπινη γενεαλογία του Μεσσία: Παρουσιάζεται ως ο σπόρος της γυναίκας, ο υιός (με τον όρο υιός, εννοείται “απόγονος”) του Σημ, ο υιός του Αβραάμ, του Ισαάκ και του Ιακώβ, ο υιός του Δαβίδ, ο μέγας αρχιερέας, ο βλαστός του μεγάλου κέδρου: Γένεση 3:1–19, 9:18–27, 12:1–9, 17:1–9, 18:17–19, 22:16–18, 26:1–5, 27:1–15, Αριθμοί 24:15–19, Β' Βασιλειών 7:1–16, Α' Παραλειπομένων 17:1–17, Ιερεμίας, 23:1–8, 33:14–26, Ιεζεκιήλ 17. Ο δε προφητάναξ Δαβίδ υμνεί τη θεία γενεαλογία του ερχόμενου Μεσσία με τους εξής λόγους: “Κύριος είπε πρὸς με: υιός μου ει σεις, εγὼ σήμερον γεγέννηκά σε” (Ψαλμός 2:7).

Οι Προφῆτες μιλούν συχνά για τη γέννηση του αναμενόμενου Μεσσία: Τοποθετούν γεωγραφικά τη γέννησή του στη Βηθλεέμ της Ιουδαίας (Μιχαίας 5:2–14), και την τοποθετούν χρονικά στην εποχή που θα απομακρυνθεί από τη φυλή του Ιούδα το σκήπτρο (Γένεση 49:8–12), όταν συμπληρωθούν οι “εβδομήντα εβδομάδες” που αναφέρονται στον Δανιήλ (Δανιήλ 9:22–27) και όταν περάσει εκείνος ο “λίγος καιρός” που αναφέρεται στον Αγγαίο (Αγγαίος 2:1–10). Επίσης, στην Παλαιά Διαθήκη, οι Προφῆτες βλέπουν ότι ο αναμενόμενος Μεσσίας θα γεννηθεί από Παρθένο Μητέρα (Ησαΐας 7:1–17), και ότι η δημόσια διακονία του θα προαναγγελθεί και θα προετοιμαστεί από έναν πρόδρομο, ο οποίος ήταν ο Ιωάννης ο Βαπτιστής (Ησαΐας 40:1–11, Μαλαχίας 4:5–6).

Η Παλαιά Διαθήκη περιλαμβάνει προφητείες ακόμη και για τα βρεφικά και παιδικά χρόνια του αναμενόμενου Μεσσία: Προφητεύονται η προσκύνηση του Χριστού από τους Μάγους (Ψαλμός 71:1–17), η σφαγή των νηπίων (Ιερεμίας 31:15–26) και η διαφυγή στην Αίγυπτο (Ωσηέ 11:1–7).

Οι Προφῆτες της Παλαιάς Διαθήκης αναφέρονται και στα αξιώματα του Μεσσία: Μια γενική αναφορά γίνεται στο τελευταίο μέρος του βιβλίου του Ησαΐα (Ησαΐας 51:1), και, ειδικότερα, ο Μεσσίας αναφέρεται ως προφήτης στο Δευτερονόμιο (18:9–22), ως βασιλέας στο Α' Βασιλειών 2:1–10 και στον Ψαλμό 44, ως ιερέας κατά την τάξη Μελχισεδέκ (Γένεση 14:14–20), ως αιώνιος ιερέας (Ψαλμός 109), ως δίκαιος κριτής (Ησαΐας 63:1–6), ως ο μεσίτης της Καινής Διαθήκης (Ησαΐας 42:1, 43:13), και ως το φως των εθνών (Ησαΐας 49).

Οι Προφητείες της Παλαιάς Διαθήκης αναφέρονται και στη διακονία του Μεσσία στον κόσμο: Ο Ησαΐας δίδει μια γενική ιδέα περί της πληρότητας του Πνεύματος που θα φέρει ο Μεσσίας (Ησαΐας 11:1–16) και περί του έργου του Μεσσία (Ησαΐας 55). Ο προφητάναξ Δαβίδ εικονίζει τον Θεό ως Ποιμένα (Ψαλμός 22), ο προφήτης Ησαΐας συνοψίζει τα θαύματα του Μεσσία (Ησαΐας 35), και ο προφήτης Ζαχαρίας αναφωνεί με χαρά για τη θριαμβευτική είσοδο του αναμενόμενου Μεσσία στην Ιερουσαλήμ: “Χαίρε σφόδρα, θύγατερ Σιών, κήρυσε, θύγατερ Ιερουσαλήμ, ιδού ο βασιλεύς σου έρχεται σοι, δίκαιος και σώζων αυτός” (Ζαχαρίας 9:9). Επιπλέον, στο βιβλίο του Ησαΐα, διαβάζουμε ότι, αν και ο Μεσσίας θα εκδηλώσει στοργή και συμπόνια (Ησαΐας 40:11), και θα είναι πρᾶος και ειρηνικός (Ησαΐας 42:2), και θα είναι εντελῶς αναμάρτητος και εντελῶς αθῶος οποιασδήποτε κατηγορίας (Ησαΐας 53:9), ωστόσο, θα καταδιωχθεί αδικῶς (Ησαΐας 49:7) και θα γνωρίσει τον ονειδισμό και την απόρριψη από τους ίδιους τους αδελφούς του, τους δικούς του ανθρώπους (Ησαΐας 53:2 και 63:3), και ακόμη ο Δαβίδ αναφέρει ότι θα σταθούν σε απειλητική παράταξη απέναντι στον Μεσσία οι άρχοντες των Εθνικών και των Ιουδαίων (Ψαλμός 2:1–2) και ότι ο Μεσσίας θα απορριφθεί από τους αρχηγούς των Ιουδαίων (Ψαλμός 118:22).

Τα πάθη του Ιησού Χριστού επίσης προφητεύονται στην Παλαιά Διαθήκη: Η γενική ιδέα της θυματοποίησης του Μεσσία παρουσιάζεται στο πλαίσιο της φράσης “θυσίαν και προσφοράν ουκ ηθέλησας” (Ψαλμός 39:7), στο πλαίσιο της φράσης “δεύτε και εμβάλωμεν ξύλον εις τον ἄρτον αυτού και εκτρίψωμεν αυτόν από γης ζώντων” (Ιερεμίας 11:19), καθώς και στο πλαίσιο της θυσίας που περιγράφεται από τον προφήτη Μαλαχία (Μαλαχίας 1). Επιπλέον αυτών των χωρίων, η Παλαιά Διαθήκη περιλαμβάνει και ειδικότερες προφητείες για το Πάθος του Χριστού.

Επιπροσθέτως, η δόξα του Μεσσία προφητεύεται από τους Προφήτες της Παλαιάς Διαθήκης. Ο Μεσσίας θα αναστηθεί: Ψαλμοί 2 και 3, Ησαΐας 53:9–10, Ωσηέ 5:15, 6:3, 13:6–15, και Ιώβ 19:23–27. Ο Μεσσίας θα αναληφθεί και θα καθίσει στα δεξιά του Θεού και θα εκτελεί το ιερατικό του έργο στους ουρανοὺς υπέρ των ανθρώπων: Ψαλμοί 15:11, 67:19, 109:1, και Ζαχαρίας 6:1. Ο Μεσσίας θα είναι ο ακρογωνιαίος λίθος της ευχαριστιακής σύναξης των πιστών: Ψαλμός 117:22–23 και Ησαΐας, 28:16. Τον Μεσσία θα ακολουθήσουν και Ιουδαίοι και Εθνικοί (Ησαΐας 11:10), και θα πιστέψουν σε Αυτόν οι Εθνικοί (Ησαΐας 11:10, 42, 49:1–12).

Η Χριστολογία της Καινής Διαθήκης

Η Χριστολογία του αποστόλου Παύλου: Ο απόστολος Παύλος τονίζει την αλήθεια ότι ο Ιησούς Χριστός είναι τέλειος άνθρωπος και τέλειος Θεός, δηλαδή, ότι στο Πρόσωπό του έλαβε χώρα η υποστατική ένωση του πληρώματος της ανθρώπινης φύσης με το πλήρωμα της θείας φύσης. Όμως, στην ιστορία του Χριστιανισμού, έχουν παρουσιαστεί πολλές αιρέσεις, άλλες από τις οποίες υποβιβάζουν ή αμφισβητούν πλήρως τη θεία φύση του Χριστού και άλλες από τις οποίες υποβιβάζουν ή αμφισβητούν πλήρως την ανθρώπινη φύση του Χριστού, καθ’ ότι και για τις μεν και για τις δε παραμένει ασύλληπτο το πῶς είναι δυνατό να ενωθεί το κτιστό με το άκτιστο, το πνευματικό με το υλικό-σωματικό, το θείο με το ανθρώπινο (για τις θεολογικές και τις φιλοσοφικές διαστάσεις αυτών των ζητημάτων και ερίδων, βλ. το βιβλίο μου *Μεθεξιολογία: Φιλοσοφική Θεολογία και Θεολογική Φιλοσοφία για τη Θέωση της Ανθρωπότητας*, Αθήνα: Εκδόσεις Διάυλος, 2017).

Η ανθρωπότητα (ανθρώπινη φύση) του Ιησού Χριστού στις Επιστολές του αποστόλου Παύλου: Οι εκφράσεις “κένωσε τον εαυτό του, παίρνοντας μορφή δούλου” (Προς Φιλιππησίους 2:7) και “ο Θεός, στέλνοντας τον δικό του Υιό με ομοίωμα σάρκας αμαρτίας, και σε σχέση με την αμαρτία, κατέκρινε την αμαρτία στη

σάρκα” (Προς Ρωμαίους 8:3) μπορεί να φαίνεται ότι, κάπως, υποβιβάζουν την ανθρώπινη φύση του Χριστού έναντι της θείας του φύσης, δικαιολογώντας έτσι μονοφυσιτικούς ισχυρισμούς. Στην πραγματικότητα όμως, μόνο περιγράφουν έναν τρόπο του είναι, συγκεκριμένα, τον θεανδρικό τρόπο του είναι του Χριστού, και, ειδικότερα, υπογραμμίζουν την παρουσία μιας ανώτερης φύσης στον Χριστό η οποία δεν μπορεί να γίνει αντιληπτή από τις αισθήσεις ούτε να προσπελασθεί από τη διάνοια, και αντιδιαστέλλουν την ανθρώπινη φύση του Χριστού προς τη φύση εκείνου του αμαρτωλού γένους στο οποίο και αυτή ανήκει.

Από την άλλη πλευρά, ο απόστολος Παύλος σαφώς ομιλεί περί της φανέρωσης του Θεού “με σάρκα” (Α’ Επιστολή Προς Τιμόθεο 3:16), περί του ότι ο Θεός έλαβε ανθρώπινο σώμα κυριολεκτικώς ώστε κυριολεκτικώς να συμφιλιώσει την ανθρωπότητα με τη θεότητα (Προς Κολοσσαείς 1:22), περί του ότι “όταν, όμως, ήλθε το πλήρωμα του χρόνου, ο Θεός εξαπέστειλε τον Υιό του, ο οποίος γεννήθηκε από γυναίκα και υποτάχθηκε στον νόμο” (Προς Γαλάτες 4:4), περί του ότι ο Υιός του Θεού γεννήθηκε “από το σπέρμα του Δαβίδ κατά τη σάρκα” (Προς Ρωμαίους 1:3), καθώς και περί του ότι ο Υιός του Θεού ανήκει κατά σάρκα στη φυλή του Ισραήλ (Προς Ρωμαίους 9:5).

Ο απόστολος Παύλος δίδει έμφαση στο ότι η μετοχή του Ιησού Χριστού στη φυσική ανθρώπινη αδυναμία ήταν κυριολεκτική (Β’ Επιστολή Προς Κορινθίους, 13:4), στο ότι υπέφερε ανθρωπίνως κατά την επίγεια ζωή του (Προς Εβραίους 5:8), και στο ότι το οι πόνοι που ανθρωπίνως υπέφερε κορυφώθηκαν στο Πάθος του (Προς Εβραίους 1:5, Προς Φιλιπησίους 3:10, Προς Κολοσσαείς, 1:24). Μόνο ως προς δύο σημεία διέφερε η ανθρωπότητα (δηλαδή η ανθρώπινη φύση) του Ιησού Χριστού από την ανθρωπότητα των υπόλοιπων ανθρώπων: πρώτων, η ανθρωπότητα του Ιησού Χριστού ήταν εντελώς αναμάρτητη (Β’ Επιστολή Προς Κορινθίους 5:21, Προς Γαλάτες 2:17, Προς Ρωμαίους 7:3), και, δεύτερον, ο Ιησούς Χριστός ήταν ο δεύτερος Αδάμ, δηλαδή, αντιπροσώπευε ολόκληρο το ανθρώπινο γένος (Προς Ρωμαίους 5:12–21, Α’ Επιστολή Προς Κορινθίους 15:45–49).

Η θεότητα (θεία φύση) του Ιησού Χριστού στις Επιστολές του αποστόλου Παύλου: Σύμφωνα με τον απόστολο Παύλο, η υπεροχή της Χριστιανικής αποκάλυψης έναντι όλων των άλλων φανερώσεων του θείου καθώς και η τελειότητα της Καινής Διαθήκης απορρέουν από το γεγονός ότι ο Ιησούς Χριστός είναι, οντολογικώς, ο Υιός του Θεού (Προς Εβραίους 1:1 κ.εξ., 5:5 κ.εξ., 2:5 κ.εξ., Προς Ρωμαίους 1:3, Προς Γαλάτες 4:4, Προς Εφεσίους 4:13, Προς Κολοσσαείς 1:12, κ.εξ., 2:9 κ.εξ., κ.α.).

Ο απόστολος Παύλος, με τον όρο “Υιός του Θεού,” δεν εννοεί απλώς ένα αυξημένο ηθικό κύρος του Ιησού Χριστού είτε απλώς μια εξωτερική μόνο σχέση του Ιησού Χριστού με τον Θεό η οποία έλαβε την αρχή της εντός χρόνου, αλλά εννοεί μια άχρονη σχέση του Χριστού (σαρκωθέντα θείου Λόγου) με τον Πατέρα (θείο Νου). Εξ ου και ο απόστολος Παύλος αντιδιαστέλλει τον Ιησού Χριστό και τον βρίσκει ανώτερο από τον Ααρών, τον Μωυσή και τους Προφήτες (Προς Εβραίους 5:4, 10:11, 7:1–22, 3:1–6, 1:1). Επίσης, ο απόστολος Παύλος ομολογεί τον Ιησού Χριστό ανώτερο από τους χορούς των αγγέλων και Κύριο όλων των αγγελικών δυνάμεων (Προς Εβραίους 1:3, 14, 2:2–3), και ακόμη τον ομολογεί ως εκείνον τον οποίο ο Θεός Πατέρας “έθεσε κληρονόμο των πάντων” και ως εκείνον ο οποίος κάθεται στα δεξιά του Θεού Πατέρα στους ουρανούς (Προς Εβραίους 1:2–3, Προς Γαλάτες 4:14, Προς Εφεσίους 1:20–21).

Σε ορισμένες περιπτώσεις, όταν αναφέρεται στη θεότητα του Ιησού Χριστού, ο απόστολος Παύλος χρησιμοποιεί τους όρους “μορφή Θεού υπάρχων” και “εικών Θεού” (Προς Φιλιπησίους 2:6 και Προς Κολοσσαείς 1:15) για να δείξει την υποστατική διάκριση μεταξύ του Θεού Πατέρα και του Θεού Υιού, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι ο Ιησούς Χριστός είναι απλώς η εικόνα και η δόξα του Θεού (Α’ Προς

Κορινθίους 11:7), αλλά είναι επίσης και ο μονογενής Υιός του Θεού, ο γεννηθείς από τον Πατέρα αχρόνως και “πρωτότοκος κάθε κτίσης” (Προς Κολοσσαείς, 1:15), “επειδή, διαμέσου αυτού κτίστηκαν τα πάντα, αυτά που είναι μέσα στους ουραμούς και αυτά που είναι επάνω στη γη, τα ορατά και τα αόρατα . . . τα πάντα κτίστηκαν διαμέσου αυτού και γι’ αυτόν” (Προς Κολοσσαείς 1:16). Επιπλέον, ο απόστολος Παύλος τονίζει ότι στον Ιησού Χριστό “κατοικεί το πλήρωμα της θεότητας σωματικώς” (Προς Κολοσσαείς 2:9), και ότι ο Ιησούς Χριστός είναι “ο ων επί πάντων Θεός ευλογητός εις τους αιώνας” (Προς Ρωμαίους 9:5).

Ο ήλιος μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως ένα σύμβολο της Αγίας Τριάδας: σύμβολο του Θεού Πατέρα είναι ο ηλιακός δίσκος, σύμβολο του Θεού Υιού είναι η ηλιακή ακτινοβολία, και σύμβολο του Αγίου Πνεύματος είναι το ηλιακό φως. Επίσης, από την έννοια του προφορικού λόγου, μπορούμε να εννοήσουμε τις δύο γεννήσεις του Θεού Λόγου: ο ανθρώπινος λόγος έχει διπλή γέννηση, υπό την έννοια ότι μια φορά γεννάται από την ψυχή (όταν, δηλαδή, κάποιος θυμηθεί να πει κάτι) και δεύτερη από τα χείλη (όταν, δηλαδή, θέλει να φανερώσει τον λόγο που γεννήθηκε στην ψυχή του), και, παρομοίως, ο Θεός Λόγος έχει μια γέννηση από τον Θεό Πατέρα (δηλαδή, τον θείο Νου, του οποίου είναι ομοούσιος) και μια δεύτερη από την ανθρώπινη σάρκα δια της Θεοτόκου.

Η Χριστολογία των Καθολικών Επιστολών του αγίου Ιακώβου, του αγίου Πέτρου και του αγίου Ιούδα του Θαδδαίου: Αναφορικός με την ονομασία αυτών των Επιστολών ως Καθολικών υπάρχουν διάφορες γνώμες, αλλά η επικρατούσα μεταξύ αυτών είναι εκείνη του αγίου Οικουμενίου (διαπρεπούς ερμηνευτή των αγίων Γραφών που έζησε τον δέκατο αιώνα μ.Χ.), σύμφωνα με την οποία λέγονται καθολικές διότι δεν αποστέλλονται σε συγκεκριμένες τοπικές Εκκλησίες ή σε κατονομαζόμενα πρόσωπα, όπως οι επιστολές του αποστόλου Παύλου, αλλά έχουν τον χαρακτήρα εγκυκλίων που απευθύνονται στους εν τη διασπορά εξ Ιουδαίων Χριστιανούς.

Η Καθολική Επιστολή του αγίου Ιακώβου του Αδελφοθέου: Ο Ιάκωβος ο Αδελφόθεος, ο συγγραφέας την επιστολή αυτή, διακρίνεται τόσο του Ιακώβου του υιού του Ζεβεδαίου και αδελφού του ευαγγελιστή Ιωάννη όσο και του Ιακώβου του μικρού του υιού του Αλφαίου. Και οι δύο αυτοί Ιάκωβοι υπήρξαν απόστολοι εκ των δώδεκα, ενώ ο Αδελφόθεος Ιάκωβος προστέθηκε στον κύκλο των μαθητών του Χριστού μετά από την Ανάσταση του Κυρίου και χρημάτισε πρώτος επίσκοπος της Εκκλησίας της Ιερουσαλήμ. Καλείται δε Αδελφόθεος διότι, κατά την επικρατέστερη γνώμη, μετά των άλλων θεωρούμενων ως αδελφών του Χριστού, ήταν υιός του μνήστορος Ιωσήφ από γυναίκα με την οποία είχε συζευχθεί ο Ιωσήφ πριν μνηστευθεί την αειπάρθενο Θεοτόκο. Για το βαθύ αίσθημα δικαίου που τον χαρακτήριζε ονομάστηκε “Δίκαιος.”

Ο Αδελφόθεος Ιάκωβος συνέγραψε την επιστολή του από τα Ιεροσόλυμα προς τις δώδεκα φυλές του Ισραήλ τις εν τη διασπορά, δηλαδή προς τους ανά τα έθνη εξ Ιουδαίων Χριστιανούς, και κύριος σκοπός του είναι να τους συμβουλευσει σχετικά με την πρακτική ζωή του Χριστιανού. Εξ αιτίας αυτού του συγκεκριμένου, ειδικού πρακτικού σκοπού της, η επιστολή του Αδελφοθέου Ιακώβου δεν αναπτύσσει εμφανώς το δόγμα της θεότητας του Ιησού Χριστού. Αυτό το γεγονός έχει οδηγήσει ορισμένους αιρετικούς και δημιουργούς θεωριών συνωμοσίας να ισχυριστούν ότι δήθεν η πρώτη Εκκλησία της Ιερουσαλήμ δεν κήρυττε τον Ιησού Χριστό ως αληθινό Θεό και ότι το δόγμα της θεότητας του Ιησού Χριστού είναι επινόηση του αποστόλου Παύλου και κατοπινών Εκκλησιαστικών Πατέρων καθώς και του Ρωμαίου Αυτοκράτορα Κωνσταντίνου του Μεγάλου (π.χ. τέτοιες αιρετικές θέσεις υποστηρίζουν οι συγγραφείς νέο-ναϊτικών μυθολογιών που προανέφερα). Όμως, αν και το κύριο θέμα της Καθολικής Επιστολής του αγίου Ιακώβου του Αδελφοθέου δεν είναι το δόγμα της

θεότητας του Ιησού Χριστού (και, άρα, δεν είναι λογικό να αναζητούμε εκτενείς χριστολογικές αναλύσεις στην Καθολική Επιστολή του Αδελφοθέου Ιακώβου), η πίστη της Εκκλησίας της Ιερουσαλήμ στη θεότητα του Ιησού Χριστού είναι σαφής και σε αυτήν την επιστολή. Συγκεκριμένα, ο Αδελφόθεος Ιάκωβος ομολογεί ότι σχετίζεται με τον Χριστό με τον ίδιο τρόπο που σχετίζεται με τον Θεό, ως “Θεού και Κυρίου Ιησού Χριστού δούλος” (Καθολική Επιστολή Ιακώβου 1:1). Επίσης, στην επιστολή του, ο Αδελφόθεος Ιάκωβος ομολογεί ότι ο Χριστός είναι ο κυρίαρχος “νομοθέτης και κριτής, ο δυνάμενος σώσαι και απολέσαι” (Καθολική Επιστολή Ιακώβου 4:12) και ότι η πίστη στον Ιησού Χριστό σημαίνει πίστη στον Κύριο της Δόξας (Καθολική Επιστολή Ιακώβου 2:1).

Οι Καθολικές Επιστολές του αγίου Πέτρου: Οι δύο καθολικές επιστολές του αγίου Πέτρου απευθύνονται προς τους πιστούς “Πόντου, Γαλατίας, Καππαδοκίας, Ασίας, Βιθυνίας.” Ο άγιος Πέτρος παρουσιάζει τον εαυτό του ως υπηρέτη και απόστολο του Ιησού Χριστού (Α’ Καθολική Επιστολή Πέτρου 1:1, Β’ Καθολική Επιστολή Πέτρου 1:1), και γράφει ότι οι Προφήτες της Παλαιάς Διαθήκης αυτό που έκαναν ήταν να αναζητούν σε ποιον χρόνο και σε ποιες περιστάσεις το Πνεύμα του Χριστού, που είχαν μέσα τους και μαρτυρούσε εκ των προτέρων περί των μελλόντων, φανέρωνε ότι θα συμβούν τα πάθη που θα υπέφερε ο Χριστός και οι δόξες που θα επακολουθούσαν ύστερα από τα πάθη (Α’ Καθολική Επιστολή Πέτρου 1:10–11). Με άλλα λόγια, ο άγιος Πέτρος ομολογεί τους Προφήτες της Παλαιάς Διαθήκης προφήτες και όργανα του Ιησού Χριστού. Επίσης, ο άγιος Πέτρος αναφέρεται στον Ιησού Χριστό με ονόματα και τρόπους που δείχνουν την απόλυτη πίστη του στη θεότητα του Ιησού Χριστού: “Ιησού του Κυρίου ημών” (Β’ Καθολική Επιστολή Πέτρου 1:2), “ο Κύριος ημών Ιησούς Χριστός” (Β’ Καθολική Επιστολή Πέτρου 1:14, 16), “του Κυρίου και Σωτήρος” (Β’ Καθολική Επιστολή Πέτρου 3:2), “του Θεού ημών και σωτήρος Ιησού Χριστού” (Β’ Καθολική Επιστολή Πέτρου 1:1), “καθώς η θεία δύναμή του χάρισε σε εμάς όλα τα απαραίτητα προς ζωή και ευσέβεια, διαμέσου της επίγνωσης εκείνου που μας κάλεσε με τη δόξα του και την αρετή” (Β’ Καθολική Επιστολή Πέτρου 1:3), και, δια της ένδοξης τελειότητας του Θεανθρώπου Ιησού Χριστού, χαρίστηκαν σ’ εμάς οι μέγιστες υποσχέσεις ώστε προτρεπόμενοι και ενισχυόμενοι από αυτές να γίνουμε “θείας κοινωνοί φύσεως” (Β’ Καθολική Επιστολή Πέτρου 1:4). Άλλωστε, ο ίδιος ο άγιος Πέτρος είχε γίνει μάρτυρας της Δόξας του Χριστού κατά τη Μεταμόρφωση του Σωτήρος (Β’ Καθολική Επιστολή Πέτρου 1:16).

Η Καθολική Επιστολή του αγίου Ιούδα του Θαδδαίου: Και ο άγιος Ιούδας ο Θαδδαίος παρουσιάζει τον εαυτό του ως υπηρέτη του Ιησού Χριστού και γράφει ότι, διαμέσου της ένωσης με τον Χριστό, οι Χριστιανοί ζουν την κατά Θεό ζωή (Καθολική Επιστολή Ιούδα 1). Σύμφωνα με την Καθολική Επιστολή του Ιούδα, ο Ιησούς Χριστός είναι ο μόνος Κύριος και Σωτήρας (Καθολική Επιστολή Ιούδα 4), ο οποίος τους μεν ασεβείς Ισραηλίτες άφησε να χαθούν, τους δε αγγέλους εκείνους που δεν φύλαξαν το υψηλό τους αξίωμα και εγκατέλειψαν την ουράνια ζωή τους έχει φυλάξει για να δικαστούν κατά τη μεγάλη ημέρα της παγκόσμιας κρίσης δεμένους υπό πνευματικό κόστος και παντελή άγνοια της θείας χάρης και αλήθειας με δεσμά αιώνια που δεν θα συντριβούν ποτέ (Καθολική Επιστολή Ιούδα 5). Επιπροσθέτως, ο Ιησούς Χριστός ομολογείται ως εκείνος ο οποίος θα έλθει συνοδευόμενος από τις πολυπληθείς στρατιές των αγίων του για να κρίνει τον κόσμο (Καθολική Επιστολή Ιούδα 14) και του οποίου το έλεος περιμένουν οι Χριστιανοί (Καθολική Επιστολή Ιούδα 21).

Η Χριστολογία του ευαγγελιστή Ιωάννη: Η πίστη στο δόγμα της θεότητας του Ιησού Χριστού είναι σαφής ήδη από την αρχή του Κατά Ιωάννη Ευαγγελίου: “Εν αρχή ην ο Λόγος, και ο Λόγος ην προς τον Θεόν, και Θεός ην ο Λόγος . . . Και ο Λόγος σαρξ

εγένετο και εσκήνωσεν εν ημίν, και εθεασάμεθα τη δόξαν αυτού, δόξαν ως μονογενοῦς παρά πατρός, πλήρης χάριτος και αληθείας” (Κατά Ιωάννη Ευαγγέλιο 1:1–14). Επίσης, η ίδια πίστη ομολογείται και κηρύσσεται στις δύο Καθολικές Επιστολές του αγίου Ιωάννη του ευαγγελιστή: “καθένας που αρνείται τον Υιό δεν έχει ούτε τον Πατέρα” (Α’ Καθολική Επιστολή Ιωάννη 2:23), και “εκείνος που ομολογεί τον Υιό έχει και τον Πατέρα” (Α’ Καθολική Επιστολή Ιωάννη 2:23). Επίσης, ο ευαγγελιστής Ιωάννης γράφει: “Ξέρουμε, όμως, ότι ο Υιός του Θεού ήλθε, και μας έδωσε νόηση για να γνωρίζουμε τον αληθινό και είμαστε μέσα στον αληθινό, στον Υιό του, τον Ιησού Χριστό, αυτός είναι ο αληθινός Θεός και η αιώνια ζωή” (Α’ Καθολική Επιστολή Ιωάννη 5:20). Τέλος, σύμφωνα με την Αποκάλυψη του ευαγγελιστή Ιωάννη, ο Ιησούς Χριστός είναι “το Α και το Ω . . . ο ων και ο ην και ο ερχόμενος, ο παντοκράτωρ” (Αποκάλυψη 1:8), “το Α και το Ω, η αρχή και το τέλος” (Αποκάλυψη 21:6), “το Α και το Ω, ο πρώτος και ο έσχατος, αρχή και τέλος” (Αποκάλυψη 22:13). Ο Ιησούς Χριστός είναι “βασιλεύς βασιλέων και κύριος κυρίων” (Αποκάλυψη 19:16), είναι ο Κύριος του άορατου κόσμου (Αποκάλυψη 12:10, 13:8), βρίσκεται στο μέσο του Θρόνου του Θεού (Αποκάλυψη 5:6), λατρεύεται από τους αγγέλους (Αποκάλυψη 5:8), και “η τιμή και η δόξα και το κράτος εις τους αιώνες των αιώνων” ανήκουν από κοινού στον Θεό Πατέρα και στον μονογενή Υιό του, ο οποίος σαρκώθηκε για τη σωτηρία μας (Αποκάλυψη 5:13).

Η Χριστολογία των Συνοπτικών Ευαγγελίων: Τα τρία πρώτα Ευαγγέλια, δηλαδή το κατά Ματθαίο, το κατά Μάρκο και το κατά Λουκά, κατά μέγα μέρος εξιστορούν τα ίδια γεγονότα και ακολουθούν το ίδιο γενικό διάγραμμα στην αφήγησή τους. Επειδή, λοιπόν, οι αφηγήσεις αυτών των τριών Ευαγγελίων είναι δυνατό να συνοψιστούν σε μια μόνο, γι’ αυτό, αυτά τα τρία Ευαγγέλια ονομάστηκαν Συνοπτικά. Ο ευαγγελιστής Ματθαίος υπήρξε Απόστολος του Χριστού, ενώ οι ευαγγελιστές Μάρκος και Λουκάς ήταν μαθητές και ακόλουθοι των αποστόλων: ο ευαγγελιστής Μάρκος στο Ευαγγέλιό του διέδωσε την περί του Χριστού διδασκαλία του αποστόλου Πέτρου, και ο ευαγγελιστής Λουκάς συνέγραψε το Ευαγγέλιό του κατά το πλείστον σύμφωνα με τη διδασκαλία του αποστόλου Παύλου.

Υπάρχει, πράγματι, μια διαφορά μεταξύ των τριών πρώτων ευαγγελιστών, δηλαδή του Ματθαίου, του Μάρκου και του Λουκά, από τη μια πλευρά, και του ευαγγελιστή Ιωάννη, από την άλλη πλευρά. Η αλήθεια που παρουσιάζουν και οι τέσσερις αυτοί ευαγγελιστές είναι μεν ίδια, αλλά προσεγγίζεται από διαφορετικές οπτικές γωνίες. Οι τρεις “συνοπτικοί ευαγγελιστές” (Ματθαίος, Μάρκος και Λουκάς) προβάλλουν την ανθρωπότητα (ανθρώπινη φύση) του Χριστού και τη Διακονία του στον κόσμο, ώστε να τονίσουν ότι ο Θεός ανέλαβε κυριολεκτικά το πλήρωμα της ανθρώπινης φύσης από το επίπεδο στο οποίο το είχε οδηγήσει με την πτώση του ο Αδάμ, για να δώσει και πάλι στον άνθρωπο τη δυνατότητα της θέωσης κατά θεία χάρη. Το τέταρτο Ευαγγέλιο, δηλαδή εκείνο του αγίου Ιωάννη, παρουσιάζει τη ζωή του Χριστού επί γης όχι τόσο από τη σκοπιά των χαρακτηριστικών της ανθρώπινης φύσης του, αλλά κυρίως από τη σκοπιά της έκφρασης της δόξας του θείου Προσώπου, που αποκαλύφθηκε στους ανθρώπους με ανθρώπινη μορφή. Παρά τη διαφορά αυτή όμως, τα Συνοπτικά Ευαγγέλια ουσιαστικά συμπεριλαμβάνουν και τη διδασκαλία του Κατά Ιωάννη Ευαγγελίου. Αυτό, κατ’ αρχάς, φαίνεται από το γεγονός ότι στα Συνοπτικά Ευαγγέλια χρησιμοποιείται ο όρος Υιός του Θεού για τον Ιησού Χριστό. Ο Ιησούς Χριστός είναι ο Υιός του Θεού, όχι απλώς με μια ηθική είτε θεοκρατική έννοια, όχι απλώς σαν ένας μεταξύ πολλών υιών του Θεού, αλλά ως ο ενανθρωπήσας Μονογενής Υιός και Λόγος του Θεού (βλ. επ’ αυτού του σημείου το Κατά Ματθαίο Ευαγγέλιο 3:17, 17:5, 22:41, 4:3–6, και το Κατά Λουκά Ευαγγέλιο 4:3–9). Επίσης, στα Συνοπτικά Ευαγγέλια,

τονίζεται η μοναδικότητα της σχέσης του Ιησού Χριστού προς τον Πατέρα από την επισήμανση ότι ο άγγελος είπε στη Θεοτόκο Μαρία για τη γέννηση του Ιησού Χριστού: “Πνεύμα Άγιο θα έλθει επάνω σου, και δύναμη του Υψίστου θα σε επισκιάσει, γι’ αυτό και εκείνο που θα γεννηθεί από εσένα θα είναι άγιο, θα ονομαστεί Υιός Θεού” (Κατά Λουκά Ευαγγέλιο 1:35).

Επιπλέον, στα Συνοπτικά Ευαγγέλια καταγράφονται η προσκύνηση του νεογέννητου Ιησού Χριστού από τους Μάγους καθώς και οι προφητικοί λόγοι που ανεφώνησε ο Συμεών κρατώντας στην αγκαλιά του το βρέφος Ιησού Χριστό: “Τώρα απολύεις τον δούλο σου, Δέσποτα, με ειρήνη, σύμφωνα με τον λόγο σου, επειδή τα μάτια μου είδαν το σωτήριό σου, το οποίο ετοίμασες μπροστά σε όλους τους λαούς, φως σε φωτισμό των εθνών και δόξα του λαού σου, του Ισραήλ” (Κατά Λουκά Ευαγγέλιο 2:29–32).

Όλες οι προαναφερθείσες αναφορές των Συνοπτικών Ευαγγελίων στον Ιησού Χριστό υπερβαίνουν τα όρια των αναφορών που θα μπορούσαν να γίνουν για ένα απλό ανθρώπινο ον και δείχνουν ότι οι “συνοπτικοί ευαγγελιστές” αναφέρονταν στον Ιησού Χριστό όπως στον Θεό, σύμφωνα με τη θεολογία που αναπτύσσεται σαφώς στο Κατά Ιωάννη Ευαγγέλιο. Το γεγονός ότι οι συνοπτικοί ευαγγελιστές (Ματθαίος, Μάρκος και Λουκάς) βρίσκονται σε συμφωνία προς τη θεολογία που αναπτύσσεται στο Κατά Ιωάννη Ευαγγέλιο αποδεικνύεται όχι μόνο από το γεγονός ότι χρησιμοποιούν τον όρο Υιός του Θεού για τον Χριστό και αναφέρονται στη θαυματουργική γέννηση του Ιησού Χριστού και σε θαυματουργικές σχετικές προς αυτήν λεπτομέρειες, αλλά και από τις αφηγήσεις τους για το δόγμα, τη ζωή και το έργο του Ιησού Χριστού. Συγκεκριμένα, στα Συνοπτικά Ευαγγέλια, διαβάζουμε και τα ακόλουθα: Ο Χριστός συχνά αποκαλείται Υιός (Κατά Ματθαίο Ευαγγέλιο 11:27, 28:20) και αντιστοίχως ο Χριστός αποκαλεί τον Θεό Πατέρα του (Κατά Ματθαίο Ευαγγέλιο 18:10, 19, 35, 20:23, 26:53). Κατά τη Βάπτιση και τη Μεταμόρφωση του Ιησού Χριστού, ο Χριστός λαμβάνει μαρτυρία από τον ουρανό ότι είναι ο Μονογενής και αληθινός Υιός του Θεού (Κατά Ματθαίο Ευαγγέλιο 3:13–17, Κατά Μάρκο Ευαγγέλιο 1:9–11, Κατά Λουκά Ευαγγέλιο 3:21–22, Κατά Ματθαίο Ευαγγέλιο 17:1κ.εξ., Κατά Μάρκο Ευαγγέλιο 9:3κ.εξ.), οι δε Προφήτες προσεγγίζονται ως δούλοι του Χριστού που εστάλησαν για να ελέγξουν την αφοσίωση στον Θεό και τα έργα αρετής που όφειλαν οι Εβραίοι προς τον Θεό (Κατά Ματθαίο Ευαγγέλιο 21:34).

Άρα, ο όρος Υιός του Ανθρώπου που αποδίδεται επίσης στον Χριστό δηλώνει ότι ο Θεός ανέλαβε το πλήρωμα της ανθρώπινης φύσης για να λυτρώσει τον άνθρωπο από την κατάσταση της πτώσης. Ο ίδιος ο Χριστός δηλώνει ότι έχει τη δύναμη να συγχωρεί αμαρτίες και υποστηρίζει αυτήν τη δήλωσή του με θαύματα (Κατά Ματθαίο Ευαγγέλιο 9:2–6, Κατά Λουκά Ευαγγέλιο 5:20–25). Ο ίδιος ο Ιησούς Χριστός διδάσκει και αποδέχεται την ομολογία ότι είναι “ο υιός του Θεού του ζώντος” (Κατά Ματθαίο Ευαγγέλιο 16:16–17), και ο ίδιος είπε στους μαθητές του να βαπτίζουν “πάντα τα έθνη” “στο όνομα του Πατέρα, του Υιού και του Αγίου Πνεύματος, διδάσκοντάς τους να τηρούν όλα όσα παρήγγειλα σε εσάς” (Κατά Ματθαίο Ευαγγέλιο 28:19). Ο ίδιος ο Ιησούς Χριστός εξήγησε τη σχέση του με τον Θεό Πατέρα ως εξής: “Όλα παραδόθηκαν από τον Πατέρα σε εμένα, και κανένας δεν γνωρίζει τον Υιό παρά μονάχα ο Πατέρας, ούτε τον Πατέρα γνωρίζει κάποιος παρά μονάχα ο Υιός, και σε όποιον ο Υιός θέλει να τον αποκαλύψει” (Κατά Ματθαίο Ευαγγέλιο 11:27). Ο ίδιος ο Ιησούς Χριστός θεμελίωσε το Μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας (Κατά Ματθαίο Ευαγγέλιο 26:26, Κατά Μάρκο Ευαγγέλιο 14:22, Κατά Λουκά Ευαγγέλιο 22:19). Ο Ιησούς Χριστός θυσιάστηκε υπέρ των ανθρώπων και αναστήθηκε την τρίτη ημέρα (Κατά Ματθαίο Ευαγγέλιο 20:19, Κατά Μάρκο Ευαγγέλιο 10:34, Κατά Λουκά Ευαγγέλιο 18:33) και αναλήφθηκε στους ουρανούς, αλλά είπε ότι θα είναι μαζί μας μέχρι της συντελείας του κόσμου (Κατά Ματθαίο Ευαγγέλιο 28:20). Διαβάζοντας όλα αυτά τα χωρία των

Συνοπτικών Ευαγγελίων, αποδεικνύεται ξεκάθαρα ότι, αναφορικά με την πίστη στο δόγμα της θεότητας του Ιησού Χριστού, τα Συνοπτικά Ευαγγέλια διδάσκουν την ίδια Χριστολογία με εκείνη του Κατά Ιωάννη Ευαγγελίου και του αποστόλου Παύλου.

Copyright: Νικόλαος Λάος, 2017